02/04/2024

На о-в Кипър се проведе симпозиум на православните богослови догматисти

Image not found or type unknown

От 5 до 7 март в гр. Паралимни, Кипър, се проведе Седмият международен симпозиум на Асоциацията на православните богослови догматисти (IAODT), озаглавен „Човекът по образ Божи“ (The Human Being in the Image of God). Академичното събитие стана възможно благодарение на любезното гостоприемство на митрополита на Констанция и Амохост (Фамагуста) д-р Василий, който предостави на участниците сградата на своята митрополия.

Симпозиумът беше открит на 5 март с благодарствен молебен в параклиса „Св. Анна“, след което беше прочетено послание на Негово Блаженство архиепископа на Кипър Георги. В него той подчерта, че догматическото богословие на Църквата насочва вярващите към правилно и спасително практикуване на вярата, а темата на симпозиума е едно от основополагащите ядра на нашата вяра. Правилното пастирско отношение към съвременния човек е най-голямото предизвикателство за православното богословие днес, когато Църквата трябва да обгрижи пастирски човека, поставен в условията на постмодерността, като същевременно избягва клопките на секуларизацията.

Image not found or type unknown

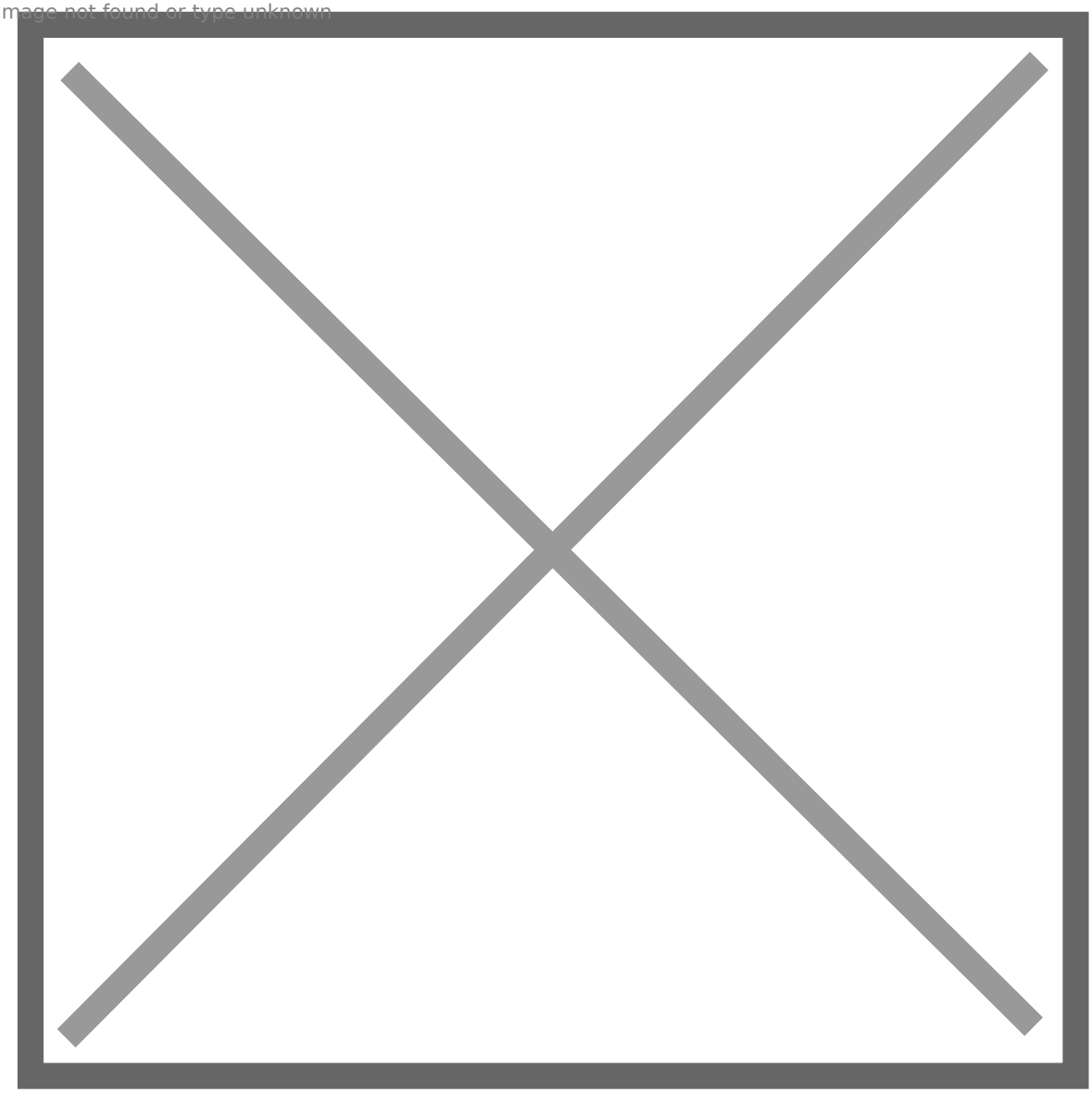

В своето приветствено слово домакинът на симпозиума, митр. Василий, подчерта значението на догмата в Православната църква като правилна формулировка на съдържанието на вярата, в името на което Христовата църква изразява своето мъченическо свидетелство за православието. Освен това той подчерта значението на научния форум на православните богослови като свидетелство за единството на нашата вяра пред съвременния свят.

О. проф. Порфирий Георги, президент на Асоциацията на догматистите, напомни във встъпителното си слово мисията на асоциацията „да служи като академична подкрепа на професори и учени, изучаващи и преподаващи православното догматично богословие“, имайки за цел „насърчаване на изследванията в областта на догматическото богословие на международно равнище в духа на Свещеното Предание, както то се изразява в Библията, в решенията на вселенските събори, в писанията на св. отци и в

богослужебния живот на Църквата“. Той отбеляза уместността на темата на настоящата научна среща, подчертавайки, че „... нашата седма конференция придобива изключителна важност за намиране на отговори на важните въпроси и предизвикателства, пред които са изправени човешките общества в днешно време по цялата планета; поставят се под съмнение твърдо установени ценности и вярвания, които в продължение на толкова години ни осигуряваха ясна ориентация и солидни убеждения относно смисъла на човешкия живот, семейството и неговите съставни части, половата идентичност, човешкото тяло, междуличностните отношения, болката, щастието, красотата и значението на човешката свобода, неговите параметри и хоризонти“.

В работата на симпозиума със свои доклади участваха духовници и учени от цял свят. Основната лекция в първата част на форума изнесе митр. Василий. Тя беше на тема: „Кожените дрехи на Адам и Ева: от Ориген до св. Максим Изповедник“ (The Garments of Skin of Adam and Eve: From Origen to St. Maximus the Confessor). В работата на симпозиума онлайн се включи и митрополитът на Крайова Ириней с доклад на тема: „Човекът и неговото обòжение според св. Максим Изповедник“ (Man and his Deification according to St. Maximus the Confessor).

Image not found or type unknown

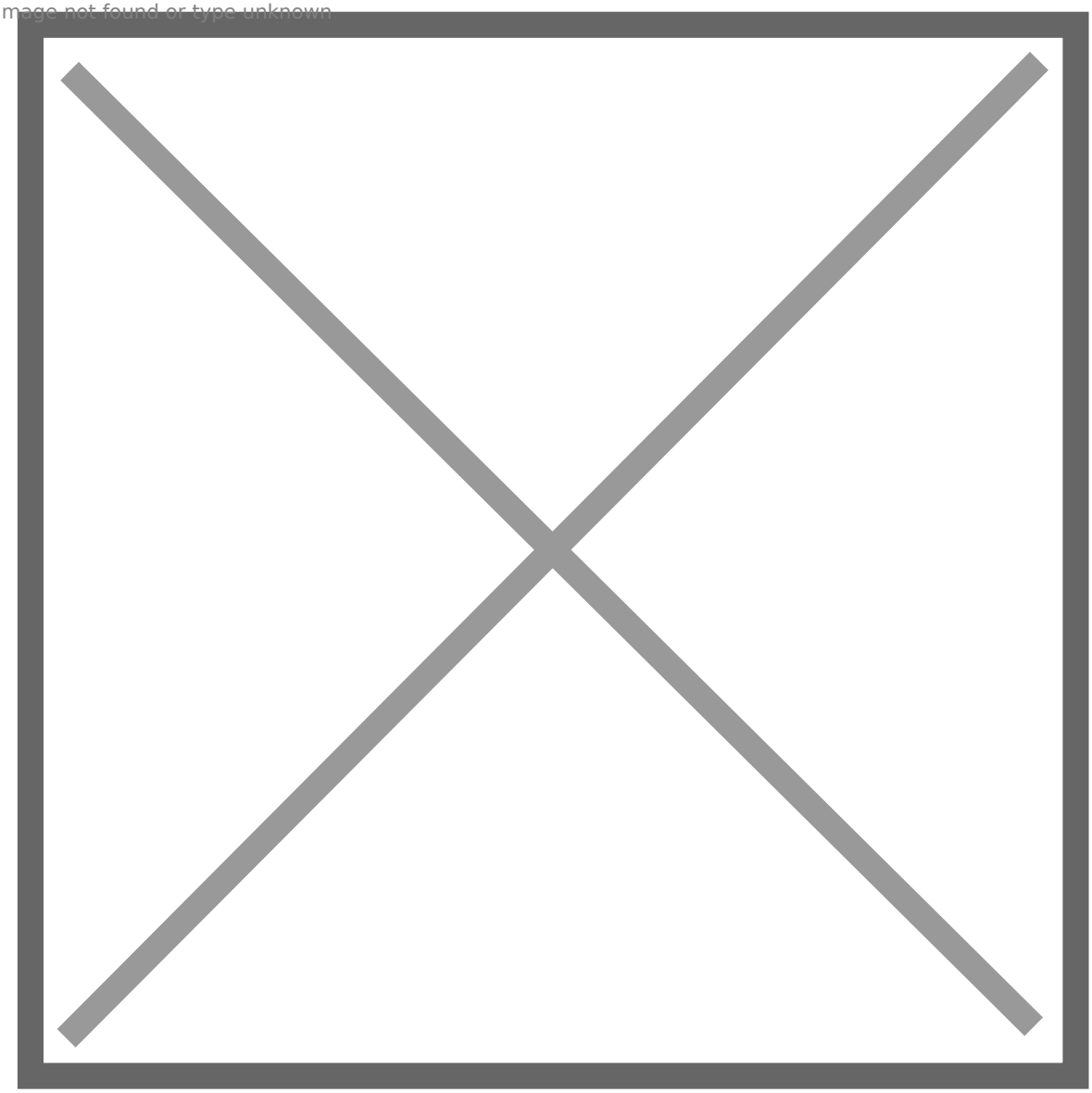

Богословският факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ беше представляван от прот. гл. ас. д-р Сава Кокудев и от гл. ас. д-р Янис Каминис. О. Сава изнесе доклад на тема: „Божественият образ и Евхаристията: антропологични съотношения в контекста на иконоборческия спор (The Divine Image and Eucharist: Anthropological Correlations in the Context of Iconoclastic Controversy)“, а д-р Каминис говори за „Ролята на човешкото тяло в духовния възход според гностичната трилогия на Евагрий Понтийски“ (The Role of Human Body in the Spiritual Ascent according to the Gnostic Trilogy of Evagrius Ponticus).

Участниците в симпозиума посетиха архиепископията на Кипърската църква в Никозия. Те бяха посрещнати от Кипърския архиепископ Георги и от кмета на града Константинос Йоркаджис. После догматистите посетиха и богословската школа на Кипърската архиепископия, както и старата и новата

катедрали на Никозия.

Темата на научния форум засяга въпроса за Божия образ в човека в дебатите за човешката личност, нейната ценност и идентичност, пол, както и предизвикателствата, произтичащи от употребата на високите технологии и тяхното влияние върху човека. Докладите на участниците бяха посветени на въпроси, отнасящи се до връзката на човека с Триединия Бог, тайната на Христовото въплъщение и евхаристийната перспектива, но също и теми, свързани с възстановяването на Божия образ в човека, обòжението на човека, двата пола в перспективата на Божия образ, православната антропология и съвременните науки.

Image not found or type unknown

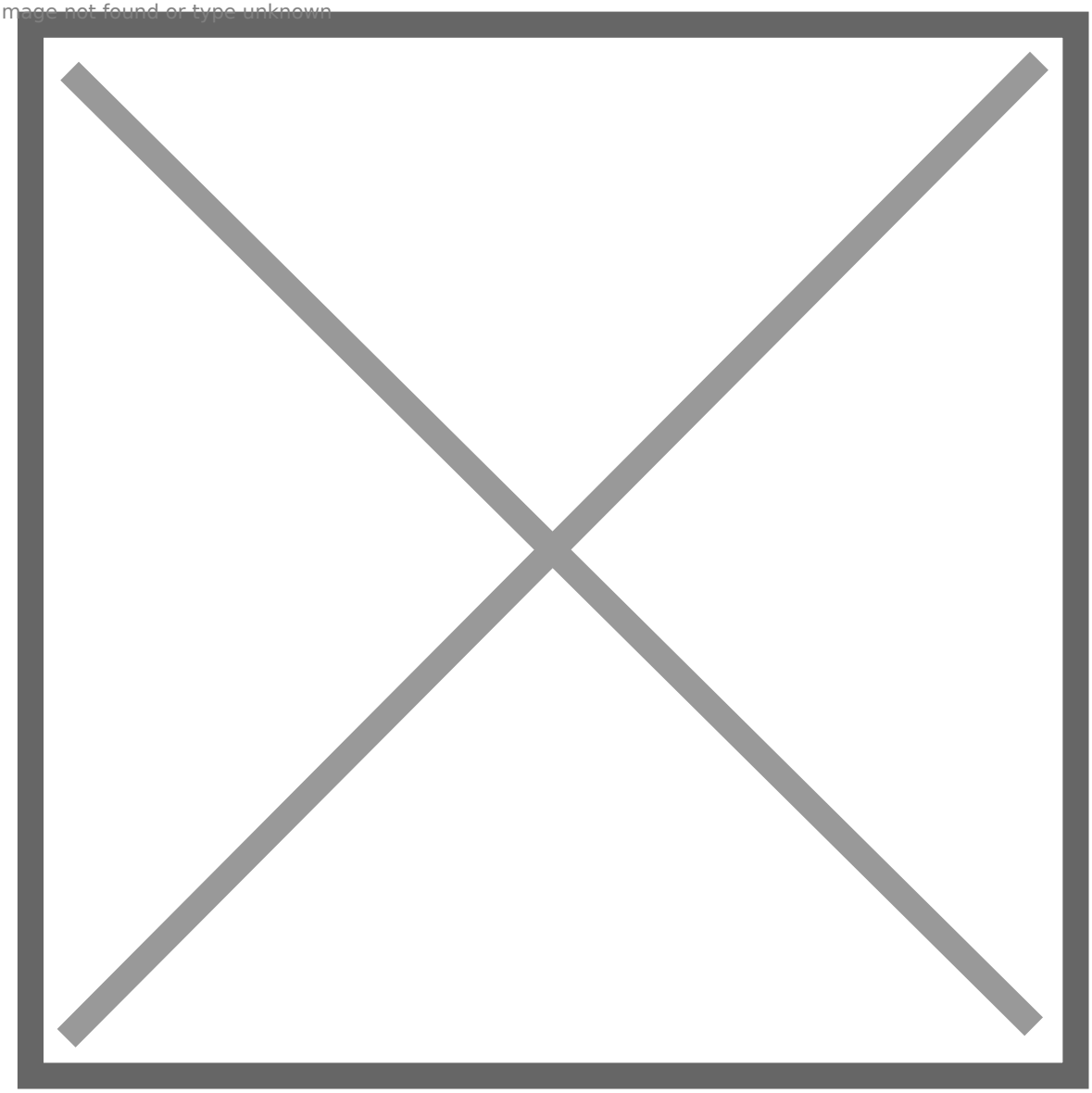

Богословието на човешката личност е ключово за православната антропология, която пък е неотделима от христологията, понеже е нейна основа и хоризонт за разгръщане, доколкото извършеното от Въплътеното

Слово и Син Божи, Спасителя Иисус Христос, ипостасно (личностно) съединие на двете природи позволява обновяването, възстановяването, обѡжението на човешката природа. Оттук следват еклисиологичният и евхаристийният аспект на въпроса – извършеното спасение продължава, разширява се в Църквата към вярващите чрез силата на благодатта на Светия Дух и дава възможност за изпълнение на призива към човека, сътворен по образ Божи, да придобие истинско богоподобие.

Човекът е призван и следователно носи отговорност за своя път към богоуподобяване в онзи процес на битийно и етично преображение, извършващо се в Църквата. Три са основните измерения на това църковно общение – светотайнственото приобщаване със св. евхаристийни Дарове (към Бога), личните усилия за развитие на добродетелите (към себе си) и в непрекъснато братско общение (към ближните) и взаимопомощ между онези, които вярват и изповядват Христос – Разпнатия и Възкръснал заради нас.

Image not found or type unknown

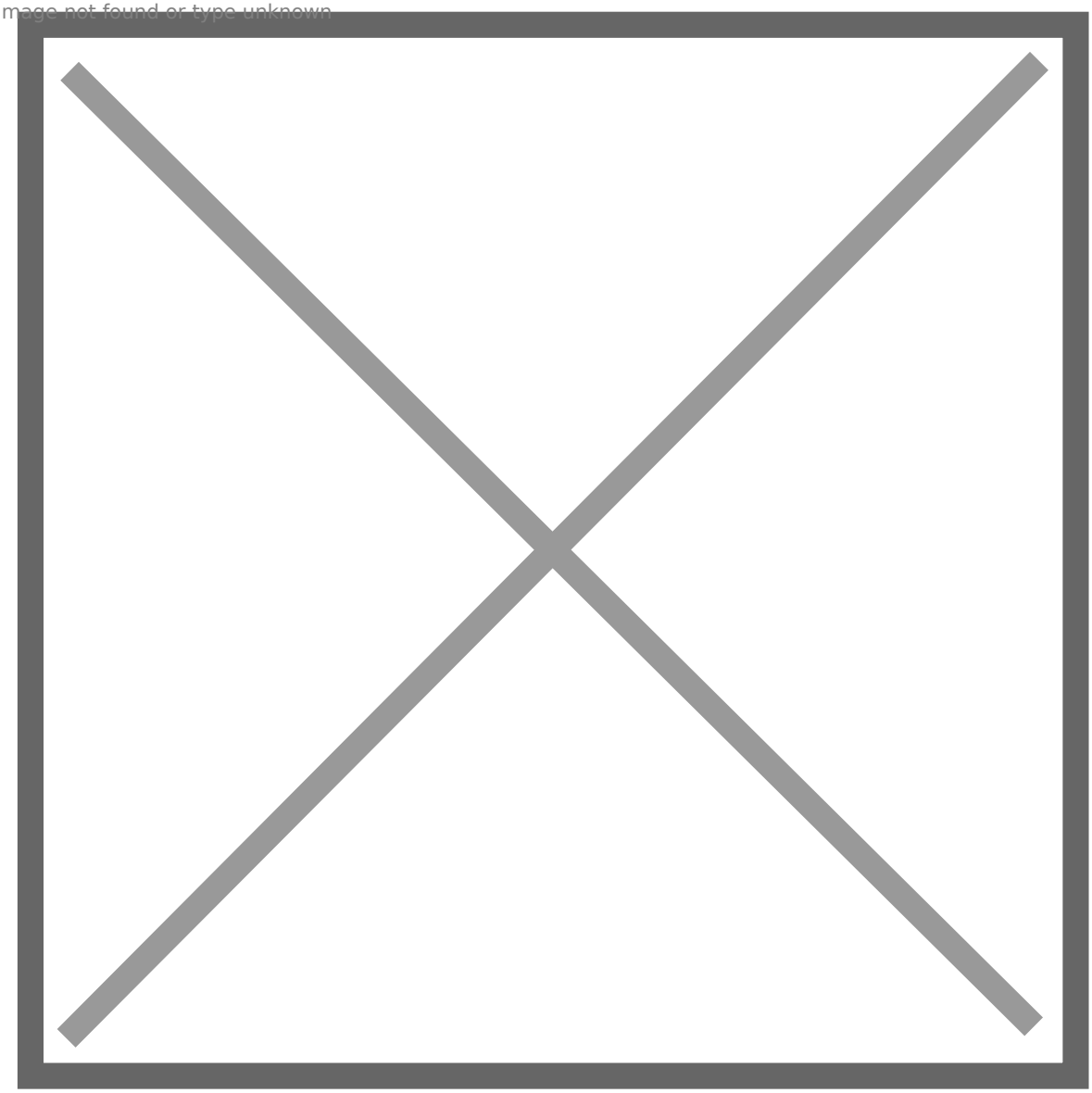

В края на симопозиума участниците излязоха със заключително изложение. В него се казва: „По време на представянето на докладите беше подчертано, че човекът като творение на Триединия Бог, Който е пълнотата на благостта, живота, любовта и съвършенството, е образ на Божествения Логос (Словото Божие). Чрез съответните трактовки на светоотеческото учение (св. Атанасий Велики, св. отци кападокийци, св. Кирил Александрийски, св. Йоан Златоуст, преп. Максим Изповедник, св. Йоан Дамаскин, св. Симеон Нови Богослов, св. Григорий Паламà и др.), както и аскетичната традиция (Евагрий Понтийски, св. Макарий Египетски и др.) бяха представени аспекти на богословската антропология на Църквата, които обаче не могат да бъдат разбрани изолирано от свето-Троичното богословие, христологията, учението за сътворението, еклисиологията и есхатологията. В тази връзка беше отбелязано, че единството на човешката природа осигурява перспективата, от която се разкрива тайнствената природа на брака като съюз на мъжа и

жената, които заедно съставляват едно тяло в Христа, изключващо всяка друга форма на т. нар. „брачни отношения“.

С настъпването на постмодерността и дигиталните и технологични революции през последните десетилетия се появиха видове антропология, които рискуват да подменят схващането за човешката природа, представяйки човешкото същество като „творение на собствената му воля“. Тези тенденции лесно водят до идолопоклоннически мироглед.

Съвременните предизвикателства, произтичащи от модерните изследвания в областта на физиката, биологията и други науки, не следва да се разглеждат като застрашаващи богословието на Църквата по отношение на творческата връзка между Бога и света, понеже те не се отнасят до основните предпоставки на православната антропология и доколкото творението зависи от Животворящата божествена енергия на Едната Света Троица. Разбира се, всеки един от тези проблеми създава трудности за съвременното човечество и те трябва да бъдат разглеждани от богословието не защото непременно засягат Божия образ, а като принос към църковното изграждане на обществото и цялото творение. По време на дискусиите възгледи и приноси на богослови от 20 в. (Св. Юстин Попович, митр. Йоан (Зизиулас), митр. Калистос (Уеър), о. Георги Флоровски, о. Думитру Стънилоае, Владимир Лоски, о. Йоан Романидис, о. Андре Скрима и др.) послужиха като почва за плодотворни размишления и анализи на въпроси, засягащи човешката природа, отношенията между половете и човешкото общуване.

При закриването на симпозиума всички участници изразиха своята солидарност с народа на Кипър, който петдесет години продължава да страда от окупацията на своята родина, и с надеждата на митр. Василий от Константия и Амохост да се завърне, с помощта на Всевишния, на катедрата на своя предшественик св. Епифаний Кипърски (Саламински)“.

Международната Асоциация на православните догматисти (IAODT) е основана през 2007 г. в университета „Аурел Влайку“ в гр. Арад (Румъния) от о. Йоан Тулкан и о. Кристинел Йожа, за да подкрепя и развива изследвания в областта на православното догматическо богословие. Тя обединява преподаватели и изследователи от престижни университети и центрове по света: Румъния, Гърция, Кипър, Ливан, България, Северна Македония, Русия, Сърбия, Франция, Германия, Швейцария, Великобритания и САЩ.

Президент на Асоциацията е о. Порфирий Георги (Баламанд, Ливан), а почетен президент е о. Йоан Тулкан, един от основателите на Асоциацията.

Вицепрезиденти са о. проф. Стефан Букию (Букурещ) и проф. Марина Коловопулу (Атина).

Още по темата:

https://ziarullumina.ro/educatie-si-cultura/revista-presei/simpozion-international-al-dogmatistilor-ortodocsi-in-cipru-188068.html

> Διεθνές Συμπόσιο Ορθοδόξων Δογματολόγων με θέμα «Ο Άνθρωπος κατ' εικόνα Θεού»

Official Report of the 7th Symposium of the International Association of Orthodox Dogmatic Theologians (www.iaodt.org).

dveri.bg